

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 243/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 20 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 238/01 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2007 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 238/01.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania na strane navrhovateľa, a to na základe žaloby doručenej okresnému súdu 19. marca 2001, ktorou uplatňuje „nárok na vydanie môjho bytu /pôvodne socialistického družstevného – pozn./ do vlastníctva fyzickej osoby“. Vo svojej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na viacero nedostatkov v činnosti okresného súdu, predovšetkým na obdobia jeho nečinnosti, na „obštrukcie“ zo strany konajúceho súdu, pričom pomerne podrobne opisuje chronológiu celého konania.

V závere sťažnosti sťažovateľ uvádza, že je „pevne presvedčený, že označené súdy, ale najmä bardejovský, porušili na môj úkor základné a ľudské práva podľa Ústavy SR i Európskeho Dohovoru, a to nielen pokiaľ ide o výslovné právo na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. o moje právo uzavrieť moju záležitosť pred nimi v primeranej lehote, ale aj o právo mať zvrchovanosť nad vlastným majetkom, ktorý bol nadobudnutý len za moje vlastné peniaze a ktorý mi môj odporca v spore už keď nie celkom odcudzil, tak mi ho určite neprávom zadržáva už plných 15 rokov“.

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domáha vydania nálezu ústavného súdu, v ktorom:

„1./ Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa ods. 2, čl. 48 a čl. 20 Ústavy SR v spojení s ods. 1, čl. 6 Dohovoru o ich ochrane a čl. 1 Dodatkového protokolu k nemu, postupom Okresného súdu v Bardejove /poťažne i Krajského súdu v Prešove-pozn./ v súdnom konaní vedenom na prvom stupni pod č. k. 1 C 238/01 porušované bolo a je.

2./ Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadosťučinenie vo výške:

a./150 tis. Sk /stopäťdesiat tisíc korún slovenských/ za prieťahy v konaní, resp. neprejednanie veci v primeranej lehote;

b./ 300 tis. Sk /slovom tristo tisíc korún slovenských/ za dlhodobú nemožnosť vlastníť a pokojne užívať svoj majetok nadobudnutý za jeho peniaze so všetkými právami, ktoré

k nemu patria v zmysle čl. 20 Ústavy SR s dôrazom na občiansky zákonník a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, ktoré je mu povinný uhradiť Okresný súd v Bardejove /prípadne spolu s Krajským súdom v Prešove v podiele, ktorý určí Ústavný súd SR – všetko do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.

3./ Ukladá Okresnému súdu v Bardejove /prípadne spolu s Krajským súdom v Prešove spoločne a nerozdielne/ uhradiť vzniklé trovy tohto súdneho konania na označený účet právneho zástupcu sťažovateľa, ktorého si vyvolil po prijatí tejto sťažnosti na ďalšie konanie, a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia“.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ nepripojil k sťažnosti splnomocnenie na zastupovanie advokátom a z podanej sťažnosti nebolo ústavnému súdu zrejmé, či vyčerpал pred jej podaním všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, vyzval ho, aby svoje podanie v tomto smere doplnil. Vo veci právneho zastúpenia bol sťažovateľ tiež poučený o podmienkach prípadného ustanovenia právneho zástupcu.

Na základe tejto výzvy ústavného súdu, sťažovateľ doručil 10. augusta 2007 doplnenie podania, v ktorom okrem iného požiadal o ustanovenie právneho zástupcu, pričom svoje osobné, majetkové a zárobné pomery dokumentoval vyplneným tlačivom o osobných, majetkových a zárobných pomeroch z 5. augusta 2007, ako aj fotokópiou rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, z 15. júna 2007 o výške svojho starobného dôchodku, ktorý predstavuje sumu 9 723 Sk mesačne a fotokópiou rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, z 15. júna 2007 o výške starobného dôchodku jeho manželky, ktorý predstavuje sumu 9 304 Sk mesačne. K doplneniu podania sťažovateľ priložil fotokópiu platobného dokladu za mesiac august 2007, z ktorého vyplýva, že mu bol vyúčtovaný nedoplatok za dodávky elektriny vo výške 17 075 Sk. Prílohou podania bol aj list označený ako „*Opakovaná sťažnosť na prieťahy v konaní*“ zo 17. júla 2004 adresovaný okresnému súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanovených zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd skúmal jej zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ako aj prípadné dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Sťažovateľ v pôvodnej sťažnosti k otázke právneho zastúpenia vyslovil svoj názor, že „v začiatočnom štádiu“ kvalifikované právne zastúpenie „nie je vôbec potrebné“,

pričom odkázal na niektoré konania a rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa jeho osoby, v ktorých boli „jeho veci“ predbežne prerokované aj bez splnenia tejto podmienky. Ústavný súd zistil, že vo všetkých týchto konaniach (16) boli sťažnosti sťažovateľa odmietnuté. Ďalej sťažovateľ uviedol: *«V tejto súvislosti zodpovedne prehlasujem, že pokiaľ Ústavný súd SR, resp. jeho súčasné ostatky -"mošči", prijme túto moju ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie za účelom jej meritórneho rozhodnutia, ja si aj bez jeho výzvy toho advokáta na moje formálne zastupovanie pred ním v tomto konaní na vlastné náklady zabezpečím sám a nebudem sa mu ustavične paňkať a navyše mu tým súčasne uľahčím aj jeho prácu, ktorú odvádza celkom zbytočne.»*

V doplnení sťažnosti už sťažovateľ uviedol, že nemôže predložiť *«plnú moc na moje právne zastupovanie pred ústavným súdom v tomto konaní udelenej advokátovi, ktorého som nútený požiadať o pridelenie „ex offo“ priamo ústavným súdom»*. V tom istom doplnení podania k požiadavke ústavného súdu na preukázanie využitia právnych prostriedkov na ochranu základných práv podľa § 53 zákona o ústavnom súde sťažovateľ uviedol *„(...) na uspokojenie vašej duše Vám v prílohe zasielam hromadnú opakovanú sťažnosť na prieťahy v konaní, zo dňa 17.VII.2004, ktorá sa, ako som to predpokladal, minula svojho účinku lebo bardejovský súd si z takýchto mojich podaní a sťažností robí s prepáčením ... (nasleduje vulgarizmus)»*.

Ústavný súd pripomína, že podľa ustanovení § 30 a § 138 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde môže ústavný súd ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, advokáta, ak takáto osoba o to požiada, ak nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu jej ústavných práv a ak to odôvodňujú jej pomery. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť.

V danom prípade sťažovateľ v sťažnosti sám prehlásil, že si advokáta na právne zastupovanie na vlastné náklady zabezpečí, čo zároveň vylučuje, aby spĺňal podmienku

sociálnej odkázanosti, preto ústavný súd už nebral do úvahy jeho protichodnú požiadavku na ustanovenie právneho zástupcu, ktorú v zapätí predložil v doplnení podania. Uvedené zákonné predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu musia byť nielen kumulatívnym spôsobom splnené, ale musia byť objektívne dané, preto ústavný súd nebude prihliadať na podmienky, ktoré si sťažovateľ sám stanoví, za ktorých je alebo nie je „ochotný“ si právne zastúpenie sám zabezpečiť.

Podania sťažovateľa obsahujú urážlivé výroky na adresu okresného súdu a dehonestujúce a neopodstatnené vyjadrenia na adresu ústavného súdu.

Ústavný súd vo vzťahu k predmetnému správaniu účastníka poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý už vyslovil, že „V zásade smie byť sťažnosť odmietnutá ako neprijateľná podľa čl. 35 ods. 3 dohovoru, pokiaľ bola vedome založená na nepravdivých faktoch, a rovnako ak používa útočný, resp. hrubo urážlivý jazyk (Řehák v. Česká republika, No. 67208/01, rozhodnutie z 18. mája 2004)“.

Ústavný súd už vo viacerých svojich doterajších rozhodnutiach tiež zaujal rozhodné stanovisko, že v prípade hrubo neslušného a urážlivého obsahu môže byť návrh odmietnutý pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitosti, ak záujmy ochrany ústavnosti nevyžadujú iný postup (napríklad sp. zn. III. ÚS 49/07).

Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľ v tomto prípade výrokmi obsiahnutými vo svojich podaniach a urážlivými a ironizujúcimi poznámkami na adresu okresného súdu a ústavného súdu prekročil hranicu normálnej kritiky, a to v rozpore s princípom zachovávanía úcty k ústavnému súdu a všeobecným súdom (mutatis mutandis sp. zn. III. ÚS 52/06).

Správanie sťažovateľa možno podľa názoru ústavného súdu označiť za zneužitie práva na podanie sťažnosti a je v rozpore s účelom takeého práva.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ neučinil zadosť výzve ústavného súdu na riadne doplnenie náležitostí podania a napriek proklamovanej pripravenosti a spôsobilosti zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie v konaní tak neurobil a požadované splnomocnenie ústavnému súdu nepredložil a tiež s prihliadnutím na to, že súčasťou náležitosti sťažnosti musí byť aj jej primeraná slušnosť vo vyjadrovaní, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Dodatočnú žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu vzhľadom na uvedené okolnosti považoval ústavný súd za účelovú a neakceptovateľnú.

Ústavný súd nad rámec uvedeného odôvodnenia dopĺňa, že sťažnosť zo 17. júla 2004, ktorú sťažovateľ predložil na výzvu, ústavný súd nepovažuje vzhľadom na jej všeobecný obsah za vyčerpanie právnych prostriedkov na ochranu jeho základných práv, pretože sťažovateľ v sťažnosti žiadnym spôsobom nekonkretizoval konanie, v rámci ktorého malo dôjsť k zbytočným priet'ahom (napr. jeho spisovú značku, predmet konania a pod.). Prihliadnuc na rozsiahlu agendu vecí vedených okresným súdom totiž nemožno od jeho predsedu očakávať, že bude vyhľadávať a následne preskúmavať každé konanie, ktorého účastníkom je sťažovateľ, aby zistil dôvodnosť podanej sťažnosti.

Z týchto dôvodov by bolo možné odmietnuť sťažnosť aj pre jej neprípustnosť podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007